

JEDIDUT

SUOMI-ISRAEL-YHDISTYSTEN LIITTO RY // 3 • 2025

טקס פתיחת שגרירות ישראל באסטוניה

Opening Ceremony of the
Embassy of Israel in Tallinn
of Israel in Estonia

ISRAEL AVASI SUURLÄHETYSTÖN TALLINNAAN

YK:N TURVALLISUUSNEUVOSTO VAHVISTI
TRUMPIN GAZAN-RAUHANSUUNNITELMAN

PIISPA TEEMU LAAJASALOLLE PRO ISRAEL -PALKINTO

- 3 Puheenjohtajan mietteitä
- 4 Israel avasi suurlähetystön Tallinnaan
- 6 Gazan sota loppui – konflikti vielä ratkaisematta
- 10 YK:n turvallisuusneuvosto vahvisti Trumpin Gazan-rauhan suunnitelman
- 12 Israelin puolesta – terroria vastaan
- 14 "Helsinki Declaration" eli yhteinen julistus 7.10.2025 mielenosoituksiin
- 16 Piispa Teemu Laajasalolle Pro Israel -palkinto
- 17 Takki kääntyi yllättäen
- 18 Jäsenyhdistykset ja tapahtumat
- 20 Historian väärällä puolella olijat
- 22 Uutiskimara

Kansikuva:

Liiton puheenjohtaja Risto Huvila onnitteli 11.11. ulkoministeri Gideon Sa'aria Israelin uudesta suurlähetystöstä Tallinnassa.

Julkaisija ja kustantaja:

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry
Finland-Israel Föreningarnas Förbund rf
www.suomi-israel.fi, jedidut@suomi-israel.fi

Toimitus: Faktapro Oy

Päätoimittaja: Kimmo Janas, 050 912 7332
kimmo.janas@faktapro.fi

Toimituskunta: Varpu Haavisto, Shirel Siiri Levi, Risto Huvila ja Ari Rusila

Ilmestyy: 4 kertaa vuodessa; maalisk., kesä-, syys- ja joulukuussa, vuosikerta 30 euroa.

Ilmoituskoot ja hinnat (alv 0):

1/1 s: 148 x 210 mm tai 123 x 176	240 euroa
1/2 s: 60 x 176 mm tai 123 x 86 mm	150 euroa
1/4 s: 60 x 86 mm tai 123 x 37 mm	90 euroa
sisäkansi: 148 x 210 mm tai 123 x 176	265 euroa
takakansi: 123 x 153 mm	290 euroa

Painopaikka: KTMP Group Oy, Mustasaari

Taitto: Faktapro Oy

SSN-L 1235-8290, ISSN 1235-8290 (Painettu)
ISSN 1799-0742 (Verkkójulkaisu)

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomien ystävyysyhdistysten liitto. Tätä linjaa seuraten Jedidut pyrkii lisäämään Israelin maan ja kansan tuntemusta sekä levittämään tietoa Israelin kulttuurista, historiasta ja yhteiskunnasta.

Verkkosivuilta www.suomi-israel.fi löytyy lisätietoa liitosta ja Israel-ystävyyteen liittyvästä toiminnasta. Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry:n tilinumero on **FI75 5710 5220 1183 18**

Puheenjohtajan mietteitä

• Israel on pysynyt kuluneen syksyn aikana otsikoissa niin globaalisti kuin kotimaassakin.

Presidentti **Donald Trumpin** aikaansaama tulitauko Gazassa ja elossa olleiden panttivankien vapauttaminen ovat olleet suuri helpotus israelilaisille. YK:n turvallisuusneuvoston 17.11. hyväksymä päätöslauselma, jolla Trumpin 20-kohtainen rauhansuunnitelma sai kansainvälisen yhteisön sinetin, tuo näkymää alueen vakaudelle. Lue artikkelini sivulta 10.

Israelin marraskuussa Tallinnassa avaama suurlähetystö kertoo myös virolaisten poliitikkojen ymmärryksestä Lähi-idän ainoaa demokratiaa ja teknologista suurvaltaa kohtaan. Minulla olikin ilo olla paikalla juhlistamassa suurlähetystön vihkiäisiä ja tavata sekä Israelin että Viron ulkoministerit. Tästä uutinen sivulla 4.

Huolimatta kansainvälisestä Israelille myönteisestä kehityksestä, kotimaassa Israel-vastaisuus ja antisemitismien kun lisääntyy. Vasemmistonuorten isku israelilais-suomalaisen matkailuyrittäjän **Simon Bitonin** rakennustyömaalle, suomalais-israelilaisen taiteentukijan **Poju Zabłudowiczin** savustaminen Kiasman tukisäätiön hallituksesta ja S-ryhmän israelilaisten tuotteiden boikotti ovat erittäin huolestuttavia merkkejä erityisesti vihervasemmistosta nousevasta antisemitismista.

Huolestuttavaa on myös maamme poliittisen johdon hiljaisuus näiden tapahtumien suhteen. Voi vain kuvitella, minkälainen julkisen paheksutuksen ryöppy näkyisi mediassa, jos muslimiyrittäjiin kohdistuisi vastaavanlaisia hyökkäyksiä. Puhumattakaan, että erään hallituspuolueen nuoret olisivat iskeneet kenen tahansa yritykseen ja julkaisseet väkivallalla flirttailevia tekstejä.

Israelin ystävinä meidän on oltava valmiita puhumaan totuutta tilanteissa, joissa nämä asiat nousevat esiin. Hiljaisuus on antautumista vääryydelle, emmekä saa toistaa sitä, mihin suuri saksalainen enemmistö lankesi 1930-luvulla –

väläpitämättömyyteen ja hiljaisuuteen, vaikka näkivät yhteiskunnan kääntyvän perusteettomasti juutalaisia vastaan. Joten allekirjoitathan adressit. com-sivulla olevan vetoomuksen, jossa vaaditaan S-ryhmää lopettamaan Israel-boikotti.

Henkilökohtaisesti syksy on ollut kiireistä aikaa. Jokaviikkoisen Israel-studion tuotanto on pitänyt mielen virkeänä ja marraskuun alussa osallistuin Jerusalemissa Israelin ulkoministeriön järjestämään mediakonferenssiin. Toukokuun nimitykseni ulkoministeriön koordinoiman Kansainvälisen holokaustin muistoliiton (IHRA, International Holocaust Remembrance Alliance) Suomen valtuuskuntaan on tuonut huomattavan lisän tehtäviini. Lokakuussa osallistuin seminaariin Prahassa ja joulukuun puolella välissä olen menossa Jerusalemissa pidettävään täysistuntoon.

Suomi-Israel -yhdistykset ovat olleet jo 71 vuoden ajan tärkeä toimija yhteiskunnallisessa keskustelussa ja sitä haluamme olla edelleenkin. Valitettavasti vallitseva taloudellinen tila näkyy myös liiton ja yhdistystemme saldoissa, joten olisi hienoa, jos voisit kantaa kortesi kekoon 31.12. saakka jatkuvassa syyskeräyksessämme. Ks. mainos sivulta 19.

Ja laitathan kalenteriisi kevään liittokokouksen päivämäärän: 14.3.2026.

Hyvää adventin ja hanukan aikaa kaikille!

Risto Huvila

Israel avasi suurlähetystön Tallinnaan

Israelin uuden Viron-suurlähetystön avajaisia juhlistettiin Tallinnassa 11.11.

• Israel ja Viro solmivat diplomaattisuhteet jo 1992, mutta Israel on tähän asti hoitanut Viron suhteitaan Helsingissä olevasta suurlähetystöstään käsin. Terroristijärjestö Hamasin 7.10.2023 käynnistämän Gazan sodan aikana maiden suhteet ovat lähentyneet merkittävästi, mikä on poikkeuksellista tämän ajan Euroopassa.

Virossa toista kertaa tänä vuonna vierailut ulkoministeri **Gideon Sa'ar** tapasi Tallinnassa maan korkeinta poliittista johtoa, mm. parlamentin eli Riigikogun puhemies **Lauri Hussarin**, pääministeri **Kristen Michalin**, ulkoministeri **Margus Tsahkna** ja puolustusministeri **Hanno Pevkurin**. Tämän vuoden helmikuussa Viron presidentti **Alar Karis** vieraili Israelissa, ja Israelin presidentti **Isaac Herzog** teki vastavierailun Viroon

elokuussa.

Liiton puheenjohtaja **Risto Huvila** osallistui suurlähetystön avajaisjuhlallisuuksiin, joita isännöivät sekä Viron että Israelin ulkoministerit Margus Tsahkna ja Gideon Sa'ar. Vastanotolla

▼ Liiton puheenjohtaja Risto Huvila onnitteli ulkoministeri Gideon Sa'aria uudesta suurlähetystöstä.

◀ Viron ulkoministeri Margus Tsahkna ja Israelin ulkoministeri Gideon Sa'ar puhuivat Israelin suurlähetystön avajaisjuhlallisuuksissa Radisson Collection -hotellissa Tallinnassa 11.11.2025.

ulkoministerit kehuivat kilvan maittensa välisiä suhteita ja visioivat yhteistyötä teknologian, digitalisaation ja puolustuksen alueilla. Huvila tapasi lyhyesti molempia ulkoministereitä sekä Israelin uutta suurlähettilästä **Amit Gil-Bayazia** ja onnitteli heitä suhteiden myönteisestä kehityksestä.

Matkallaan Huvila vieraili myös Viron parlamentissa Riigikogussa sen entisen puhemiehen (2019-2021) **Henn Põlluaasin** kutsusta. Põlluaas on parlamentin ulkoasiainvaliokunnan sekä Israelin ystävyysryhmän jäsen. Huvila ja Põlluaas vierailivat Israelissa marraskuussa 2024 osana suomalais-virolaista kansanedustajadelegaatiota.

Israel lähentynyt Baltian maiden kanssa

Israel on aktivoitunut diplomaattiaansa muidenkin

Baltian maiden suhteen. Päivää ennen Tallinnan suurlähetystön avajaisia ulkoministeri Sa'ar vieraili jälleen Latvian pääkaupungissa Riikassa, missä hän tapasi ulkoministeri **Baiba Brazen**. Edellisellä viikolla Viron, Latvian ja Liettuan ulkoministeriöiden virkamiesjohto oli Jerusalemissa ns. Israel + B3 -konsultaatioissa ja heinäkuussa 2025 ulkoministeri Sa'ar vieraili kaikissa kolmessa maassa tavaten niiden ulkopoliittista johtoa.

Israel solmi diplomaattisuhteet kaikkien Baltian maiden kanssa vuonna 1992, jolloin se avasi myös suurlähetystön Riikaan, Latviaan. Vilnassa, Liettuassa suurlähetystö avattiin vasta vuonna 2015.

Suomesta suurlähetystön avajaisiin osallistuivat Huvilan lisäksi kansanedustaja ja eduskunnan Israel-ystävyyssryhmän puheenjohtaja **Peter Östman**, Israelin kunniakonsuli **Fredrik Ekholm**, Suomen juutalaisten seurakuntien keskusneuvoston puheenjohtaja **Yaron Nadbornik** sekä Helsingin juutalaisen seurakunnan puheenjohtaja **Chaya Votkin**.

▼ Suomesta suurlähetystön avajaisiin osallistuivat Huvilan lisäksi Israelin kunniakonsuli Fredrik Ekholm, kansanedustaja ja eduskunnan Israel-ystävyyssryhmän puheenjohtaja Peter Östman, Helsingin juutalaisen seurakunnan puheenjohtaja Chaya Votkin sekä Suomen juutalaisten seurakuntien keskusneuvoston puheenjohtaja Yaron Nadbornik, joka ei ehtinyt kuvaan.

Simhat Tora juhlapäivä
13.10.2025 tulee jäämään
pysyvästi Lähi-idän historiaan:
Gazan sota on loppunut,
ja niin israelilaiset kuin
palestiinalaisetkin ovat
juhlineet panttivankien ja
heistä maksettujen lunnaiden
vapauttamista. Presidentti
Trump – päivän kiistaton
sankari – piti pitkän puheen
Knessetissä raikuvien
aploiden kannustamana ja
kansainvälisten uutistoimistojen
suorana välittämänä
suunnaten sitten suoraan
Egyptiin Sharm el-Sheikkiin
viimeistelemään 20-kohdan
rauhansuunnitelmaansa yli 20
valtiopäämiehen läsnäollessa.

• Swords of Iron War – Gazan sota on siis loppunut. Israel on saanut kaikki panttivankinsa takaisin ja lyönyt Hamasin sotilaallisena voimana. Oheistuloksena Israel voitti kuudella muulla rintamalla tuhotessaan Iranin Israelvastaisen “Tulirenkaan” (“Ring of Fire”).

Kahdeksannella rintamalla – informaatio­sota – Israel on vielä tappiolla. Tilanne saattaa nyt olla paranemassa, kun Hamasin välittämä ja länsimaiden jopa kritiikittömästi jakama disinformaatio sekä YK:n ym. järjestöjen propagoima misinformaatio nälkään näännyttämisestä ja kansanmurhasta paljastuu.

Gazan sota loppui – konflikti vielä ratkaisematta

Ilon keskellä tulee muistaa Israelin ja ns. Palestiinan monitahoinen konflikti ja Lähi-itää laajempi konteksti sekä näiden selvittämiseen liittyvä aikajänne. Paitsi Gazan rauhansuunnitelman 2-vaiheen toteutus ja Gazan jälleenrakentaminen, ovat tulevaisuuden asialistalla myös Israelin suhteiden normalisointi laajemmin arabi- ja muslimimaailmaan sekä visio Palestiinan mahdollisesti tulevasta valtiosta. Näiden kokonaisuuksien toteutus saattaa viedä vuosikymmeniä.

Rauhanprosessin alku

”Poliittinen kohde on päämäärä, sota on keino sen saavuttamiseksi” (Carl von Clausewitz)

Kun loputkin tapetut panttivangit muutaman päivän sisällä oletettavasti on vapautettu, jatkuvat intensiiviset neuvottelut presidentti Trumpin 20-kohdan rauhansuunnitelman seuraavien vaiheiden toteuttamiseksi. Hamashan on hyväksynyt ainoastaan tulitauon ja panttivankien vapautuksen sekä lunnaina maksettujen noin 2000 Israelin pidättämän tai tuomitun palestiinalaisen vapauttamisen ja muutaman sadan kuolleen palestiinalaisen palauttamisen.

Vielä on epäselvää, jättääkö Hamas luovuttamatta muutamien kuolleiden panttivankiensä jäännöksiä vai pitääkö niitä jatkoon neuvotteluvaltteina.

Gazan tilanne on arvioni mukaan osin kaoottinen lähipäivien ja ehkä -viikkojenkin ajan. Israelin puolustusministeri Israel Katz on ilmoittanut Israelin tuhoavan jäljellä olevia Hamasin asevarastoja ja -pajoja sekä tuhoavansa lopun tunneliverkoston. Noin 700 km:n laajuiseksi arvioidusta “Gaza-metrosta” lienee parisataa kilometriä vielä tuhoamatta, pääosin Gaza Cityn alueella. Tätä ei aiemmin voitu tehdä, koska Hamasin ydinjoukko

sekä näiden panttivangit olivat tunneleissa.

Vapautusta edeltäneen viikonlopun aikana useat palestiinalaiset medialähteet raportoivat palestiinalaisten välisestä väkivallasta, kun noin 7000 Hamasin jäsentä pyrki nopeasti palauttamaan Israelin puolustusvoimien luovuttamien alueiden hallinnan ja ottivat yhteen kilpailevien klaanien kanssa. Esimerkiksi sunnuntaina 12.10.25 Hamas tappoi 52 Dagmouh klaanin jäsentä menettäen itse 12 taistelijaa; samana päivänä klaanien välisissä

yhteenotoissa kuoli mm. palestiinalainen tunnettu influensseri **Saleh al-Jafaravi** aka **Mr FAFO**. Tilanne mutkistaa entisestään sopimuksen seuraavaa vaihetta, jonka on tarkoitus sisältää Hamasin aseistariisunta.

Rauhanprosessin jatko

“I can say that the two-state solution is in Israel’s strategic interest. And I know that the path is no less important than the goal.” (Yair Golan) ▶

► Sharm el-Sheikhin huippukokouksen keskeisinä teemoina ovat Hamasista vapaan hallinnollisen elimen perustaminen Gazaan, monikansallisten turvallisuusjoukkojen muodostaminen ja Hamasin aseistariisunta. Kaikessa tässä keskeinen rooli – Yhdysvaltain johdolla – on arabi- ja muslimimailla, jotka tullevat myös kantamaan päävastuun Gazan jälleenrakentamisen rahoituksesta.

Olojen rauhoittuessa ja väliaikaisen kansainvälisen hallinnon ottaessa johtavan roolin Gazassa tulisi mielestäni aloittaa rauhanprosessin tulevaisuuteen tähtäävän osan toteutus, johon tulisi nähdäkseni sisällyttää ns. Länsirannalla asuvat palestiinalaiset.

Yksi keskeinen kysymys paitsi Gazan myös laajemman palestiinalaisentiteetin kannalta on Palestiinalaishallinnon (PA) paluu Gazaan. Trumpin vuoden 2020 rauhansuunnitelmassa tämä oli ehdollinen useille uudistuksille ja uudessa 20-kohdan suunnitelman 19 artikla näyttäisi olevan samansuuntainen. Uudistukset sisältävät määräyksiä oikeusvaltioperiaatteesta, talousuudistuksesta, yllytyksen lopettamisesta ja koulukirjojen muutoksista sekä asemonopolista PA:n siviililainvalvontaviranomaisilla.

Suunnitelmassa tunnustetaan palestiinalaisten ”pyrkimys” valtiollisuuteen, mutta sitä ei missään taata lopputuloksena. Palestiinalaisten itsemääräämisoikeus on siis ehdollinen vaatimuksille uudistetusta PA:sta.

Mielestäni Palestiinan valtion tunnustamisen aika on, kun Palestiinan nykyinen näennäisvaltio täyttää valtion kriteerit Montevideon sopimuksen mukaisesti (pysyvä väestö, rajattu alue, hallitus ja kyky solmia suhteita muiden valtioiden kanssa). Tällöin siis toteutuisi kansainvälisen yhteisön laajalti kannattama Kahden-valtion ratkaisu.

Neuvottelu- ja kehitysprosessin tuloksena voi toki olla joku muukin ratkaisu kuin yhtenäinen Palestiinan valtio. Kahden entiteetin ratkaisussa Israel voinee edelleen jatkaa perinteisenä valtiona, mutta Palestiina -entiteetti voi muodostua vaikkapa emiraattimallin pohjalta tai olla itsehallintoalue

tai osa federaatiota tai konfederaatiota.

Mielestäni hyvä pohja olisi, jos Oslon sopimuksia (1993-1995) seurannutta rauhanprosessia Camp Davidin (2000) umpikujaan johtanutta viimeistä vaihetta jatketaan varsinaiseen rauhansopimukseen saakka Israelin ja Palestiinalaishallinnon suorilla tai välitetyillä neuvotteluilla. Palestiinanalaisten edustajien ei tulisi olla terroristiorganisaatioiden – kuten Hamas, Palestinian Islamic Jihad ym. – edustajia. Lähihistoriasta muistettaneen, ettei ISIS/Daeshin tai Al-Qaidan kanssa juuri neuvoteltu, ne tuhottiin.

Pysyvän rauhanomaisen rinnakkaiselon turvaamiseksi tavoitellun Palestiinan valtion alueella tulee mielestäni toteuttaa väestön deradikalisatio -prosessi samaan tapaan kuin tehtiin Saksassa ja Japanissa IIMS:n jälkeen.

Taistelujen päätyttyä Hamasin poistumiseen Gazassa vaikuttavana aseellisena tekijänä on pääosa Gazasta raunioitunutta ja asumiskelvotonta purkutyömaata eli gazalaisten osalta siellä ei enää ole koteja, joihin palata. Gazan saattaminen asumiskelpoiseksi edellyttää raivaustöitä, jolloin raunioissa olevat ansoitukset ja räjähteet puretaan. Nämä raivaustyöt kestävät arviolta vähintään vuoden ja pidempäänkin, jos rauniokasojen alta ryhdytään etsimään siellä olevia ruumiita. Lisää aikaa ja vaikeusastetta tulee, mikäli saatunutta maaperää ryhdytään vaihtamaan mm. suositun rakennusaineena Gazassa käytetyn asbestin poistamiseksi. Tämä lienee kuitenkin välttämätöntä sekä rakentajien työturvallisuuden että tulevien asukkaiden terveyden kannalta.

Raivaustöiden jälkeen voi alkaa uuden rakentaminen ja rahoituksen järjestäessä sen on arvioitu kestävän vähintään 10-15 vuotta.

Israelin uskonnollisen äärioikeiston haaveilema Gazan uudisasutus, gazalaisten kotiinpaluu sen kummemmin kuin Trumpin Rivieran turistikohde eivät ole realistisia vuosikymmeniin. Sen sijaan humanitaariselle avulle – eri tulevaisuussioista riippumatta – oli tarve jo aiemmin, ja nyt se on sitäkin ajankohtaisempaa.

Humanitaarinen kaupunki

”Hyvän suunnitelman vihollinen on täydellisen suunnitelman unelma”. (Carl von Clausewitz)

Ottaen huomioon Gazan ”purkutyömaan” raivausten ja jälleenrakennuksen vaatiman ajan nousee aiempaakin ajankohtaisemmaksi Israelin hallituksen ja IDF:n suunnitelma ”humanitaarisen kaupungin” perustaminen Gazaan.

Israelin hallituksen mukaan ”humanitaarinen kaupunki” majoittaa aluksi 600 000 palestiinalaista, jotka asuvat tällä hetkellä teltoissa Gazan etelärannikolla sijaitsevan al-Mawasin ylikuormitetulla alueella. Lopulta koko alueen yli kahden miljoonan ihmisen väestö on kuitenkin tarkoitus siirtää sinne. Israelin median mukaan rakentaminen voi kestää yli vuoden ja maksaa jopa 15 miljardia shekeliä (\$4.5 miljardia). Nimeämättömien sotilasviranomaisten mukaan projekti ”kestäisi kolmesta viiteen kuukautta rakentamisen aloitamisesta siihen, kun humanitaarinen kaupunki on toiminnassa”. Alustavissa suunnitelmissa leirejä kuvaillaan ”laajoiksi” ja ”vapaaehtoisiksi” paikoiksi, joissa Gazan väestö voisi ”tilapäisesti oleskella, deradikalisoitua, sopeutua uudelleen ja valmistautua muuttoon, jos he niin haluavat”. Suunnitelman vastustajien mukaan ”humanitaarinen kaupunki” rikkoisi kansainvälistä oikeutta, koska siviilejä estettäisiin palaamasta koteihinsa pohjoiseen, mikä olisi eräänlaista etnistä puhdistusta.

Itse olen parhaimpana ratkaisuna pitänyt ns. Siinai-optiota, jonne gazalaiset kuin muutkin palestiinalaiset voisivat perustaa tulevaisuuteen tähtäävän autonomiansa/valtionsa, mutta ainaakaan toistaiseksi Egypti ei ole suostunut antamaan ”joutomaata” tähän tarkoitukseen. Mielestäni ”humanitaarinen kaupunki” tarjoaa tässä hetkessä parhaimman hätäratkaisun, kunnes parempia mahdollisesti ilmaantuu.

Epilogi

”Rauha ei ole muuta kuin sodan jatkoa muilla keinoilla” (Ariel Rusila Carl von Clausewitzia mukaellen)

Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että vaikka Hamas ei tiettävästi osallistu Gazan rauhan allekirjoitusseremoniaan, oli Iranin presidentti kututtu osallistumaan Egyptin Siinain niemimaalla järjestettävään tilaisuuteen. Tämä korostaa alueen diplomaattisten tilanteiden muutosta Israelin ja kansainvälisten välittäjien viimeistellessä tulitauko- ja vaihtosopimuksen täytäntöönpanoa.

Sisäpoliittisesti Israelin tilanne on sekin käymis-tilassa. Itse Trumpin 20-kohdan rauhansuunnitelmalla on hyvin laaja kannatus hallituksen äärilaidan uskonnolliset puolueet ehkä pois lukien. Mikäli hallitus uhkasi kaataa sitä vastustavien koalitiijäsenten vuoksi, tulee oppositio **Netanjahun** tueksi.

Mielenkiintoista on myös seurata, miten Israelin oppositio vastaa presidentti Trumpin Knessetissä pitämässä puheessa presidentti **Isaac Herzogille** esittämään vetoomukseen armahtaa pääministeri Netanjahu häntä vastaan esetyistä korruptio- ym. syyteistä. Mielestäni tällainen armahdus olisi perusteltavissa yleisen edun nimissä aivan kuin nyt tehtiin elinkautiseen terrori-iskuista ja moninkertaisista murhista tuomittujen vapautettujen palestiinalaisvankien suhteen.

Palestiinalaishallinnon osalta keskeistä on löytää hyväksytty ja siinä määrin vahva presidentti **Abbasin** jälkeinen johtaja, joka pystyy viemään uudistukset ja deradikalisatioprosessin läpi tai ainakin panemaan ne hyvälle alulle. Tällainen henkilö voisi olla **Marwan al-Barghuthi**, joka istuu viittä elinkautista vankilassa; Barghuthi lienee nykyisin ainut henkilö, joka pystyisi yhdistämään Fatahia ja Hamasin kannattavia palestiinalaisia, karismaattisena hahmona hänellä on moninkertainen kannatus seuraavaksi palestiinalaisjohtajaksi muihin Abbasin seuraajahdokkaihin kuten **Mohammad Dahlaniin** verrattuna. Mielestäni Israelin oikeuslaitoksen kannattaisi vapauttaa Barghuthi aivan samoin pragmaattisuusperustein kuin Netanjahunin syyteistään.

Ei kummassakaan tapauksessa nähdäkseni välttämättä legaalialueita mutta legitiimiä kuitenkin.

YK:n turvallisuusneuvosto vahvisti Trumpin Gazan-rauhansuunnitelman

Risto Huvila

• YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi 17.11. presidentti **Donald Trumpin** Gazan-rauhansuunnitelman äänin 13-0, Venäjän ja Kiinan pidättäytyessä äänestyksestä.

Tulos oli merkittävä voitto Trumpille, joka esitteli suunnitelmansa YK:n yleiskokouksen yhteydessä syyskuussa ja sai siihen 13.10. Sharm el-Sheikhissä Egyptin presidentti **Abdel Fattah el-Sisin**, Qatarin emiiri šeiikki **Tamim bin Hamad Al Thanin** ja Turkin presidentti **Recep Tayyip Erdoğanin** allekirjoitukset.

Sen lisäksi että päätöslauselma kiittää valtioita, jotka ovat allekirjoittaneet, hyväksyneet tai tukeneet rauhansuunnitelmaa, se toivottaa tervetulleeksi historialliseen Trumpin julistukseen kestävästä rauhasta ja vauraudesta 13. lokakuuta 2025, ja liittää sen osaksi päätöslauselmaa.

Päätöslauselman 11 kohdan yhteenvedo seuraavassa:

Todeten, että Gazan alueen tilanne uhkaa alueellista rauhaa ja naapurivaltioiden turvallisuutta, ja ottaen huomioon aiemmat asiaankuuluvat turvallisuusneuvoston päätöslauselmat Lähi-idän tilanteesta, mukaan lukien Palestiinan kysymys, turvallisuusneuvosto

1. Tukee [Trumpin] kokonaisvaltaista suunnitelmaa, toteaa osapuolten hyväksyneen sen ja kehottaa kaikkia osapuolia panemaan sen kokonaisuudessaan täytäntöön, mukaan lukien tulitauon ylläpitäminen.

2. Toivottaa tervetulleeksi Rauhanneuvoston (Board of Peace, BoP) perustamisen siirtymäkauden hallintona, joka asettaa puitteet ja koordinoi Gazan jälleenrakentamisen rahoitusta. Yhdysvallat aloittaa vuoropuhelun Israelin ja palestiinalaisten välille sopiaakseen poliittisesta näkökulmasta rauhanomaiseen ja vauraaseen rinnakkaiseloon.

3. Korostaa humanitaarisen avun täyden uudelleenkäynnistuksen tärkeyttä yhteistyössä Gazan alueelle toimivien järjestöjen, kuten YK:n, Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun, kautta sekä sen varmistamista, että tällaista apua käytetään yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin eikä aseelliset ryhmät ohjaa sitä muualle.

4. Valtuuttaa Rauhanneuvoston ja siihen osallistuvat jäsenvaltiot tekemään sellaisia järjestelyjä, jotka ovat tarpeen kokonaisvaltaisen suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi; ja perustamaan operatiivisia yksiköitä, joilla on tarvittaessa kansainvälinen oikeushenkilöllisyys ja transaktiovaltuudet tehtäviensä suorittamiseksi, mukaan lukien palestiinalaisen teknokraattisen, epäpoliittisen, pätevistä palestiinalaisista koostuvan palestiinalaismokitean valvonta ja tukeminen Arabiliiton ajamana, joka vastaa Gazan virkamieskunnan ja hallinnon päivittäisestä toiminnasta; (2) Gazan jälleenrakennus ja talouden elvytysohjelmat; (3) julkisten palvelujen ja humanitaarisen avun koordinointi, tukeminen ja toimittaminen Gazassa; (4) kaikki toimenpiteet henkilöiden liikumisen helpottamiseksi Gazaan ja Gazasta pois kokonaisvaltaisen suunnitelman mukaisesti; ja (5) kaikki muut tehtävät, jotka saattavat olla tarpeen kokonaisvaltaisen suunnitelman tukemiseksi ja toteuttamiseksi;

5. Ymmärtää, että edellä 4 kohdassa tarkoitettujen operatiivisten yksiköiden toimivat siirtymäkauden viranomaisen Rauhanneuvoston valvonnan alaisuudessa ja että ne rahoitetaan lahjoittajien, Rauhanneuvoston rahoitusvälineiden ja hallitusten vapaaehtoisilla maksuilla;

6. Kehottaa Maailmanpankkia ja muita rahoituslaitoksia helpottamaan ja tarjoamaan taloudellisia resursseja Gazan jälleenrakennuksen ja kehityksen tukemiseksi.

Yhteenvedo

7. Valtuuttaa jäsenvaltiot, jotka työskentelevät Rauhanneuvostossa ja sen kanssa, perustamaan Gazaan väliaikaisen kansainvälisen vakautusjoukon (ISF), joka sijoitetaan Rauhanneuvoston hyväksymän johdon alaisuuteen osallistuvien valtioiden lahjoittamien joukkojen avulla tiiviissä yhteistyössä ja neuvotteluissa Egyptin arabitasavalan ja Israelin valtion kanssa.

8. Päättää, että Rauhanneuvoston ja tällä päätöslauselmalla valtuutettujen kansainvälisten siviili- ja turvallisuusjoukkojen läsnäolo pysyy voimassa 31. joulukuuta 2027 asti, edellyttäen että neuvosto ryhtyy jatkotoimiin, ja ISF:n kaikki jatkovaltuutukset tapahtuvat täydessä yhteistyössä ja koordinoitusti Egyptin ja Israelin sekä muiden ISF:n kanssa työskentelevä jatkavien jäsenvaltioiden kanssa.

9. Kehottaa jäsenvaltioita ja kansainvälisiä järjestöjä työskentelemään rauhanneuvoston kanssa tunnistaakseen mahdollisuuksia antaa henkilöstöä, kalustoa ja taloudellisia resursseja sen operatiivisille yksiköille ja ISF:lle, tarjota teknistä apua sen operatiivisille yksiköille ja ISF:lle sekä tunnustaa täysin sen toimet ja asiakirjat.

10. Pyytää Rauhanneuvostoa toimittamaan YK:n turvallisuusneuvostolle kirjallisen raportin edellä mainittuun liittyvästä edistyksestä kuuden kuukauden välein.

11. Päättää pysyä asian käsittelyssä.

Turvallisuusneuvoston päätöslauselma merkitsi harvinaista yhteisymmärryksen hetkeä Lähi-idän rauhanprosessista, ja huomionarvoista oli se, etteivät turvallisuusneuvoston pysyvät jäsenmaat Kiina tai Venäjä käyttäneet veto-oikeutta päätöslauselman torjumiseen.

Palestiinalaisten näkökulmasta lopputulos oli pettymys, koska se siirtää heidän itsemääräämisoikeuttaan Gazassa hamaan tulevaisuuteen eikä myöskään anna näkemää palestiinalaisvaltion perustamiselle.

Mielenkiintoista päätöslauselmassa on myös se, ettei se anna YK:lle itselleen minkäänlaista roolia Gazan vakauttamisessa, rauhanturvaamisessa tai jälleenrakennusprosessissa, vaan pelkästään humanitaarisen avun yhtenä jakajana. Tämä oli ennakoitavissa Trumpin YK:n yleiskokouksessa pitämän erittäin YK-kriittisen puheen seurauksena, mutta päätöslauselman lopputulos oli silti yllättävä. EU:ta ei mainita lainkaan päätöslauselmassa.

Vaikka päätöslauselma ei ratkaissut kaikkia erimielisyyksiä, se oli vahva viesti uudistetusta kansainvälisestä sitoutumisesta Gazan kriisin ratkaisemiseen ja pysähtyneiden neuvottelujen elvyttämiseen. Ja se oli suuri voitto presidentti Trumpille ja myönteinen Israelille.

Aika näyttää, miten asia etenee ja mitkä maat suostuvat lähettämään sotilaitaan Gazaan.

Israelin puolesta – terroria vastaan

Sanna Haikala-Reyes

7.lokakuuta tuli kaksi vuotta Hamasin järkyttävästä hyökkäyksestä Israeliin. Suomessa Israelin ystävät 20 eri paikkakunnalla kokoontuivat mielenilmauksiin ja marsseihin muistamaan Hamasin uhreja sekä panttivankeja, jotka tuolloin vielä odottivat vapautustaan – sekä tukemaan Israelia terroria vastaan.

• Helsingin marssiin ja mielenilmaukseen osallistui järjestäjien arvion mukaan n. 500 ihmistä, yhteensä eri paikkakuntien osanottajamäärä oli noin 2000. Mielenilmaukset toteutettiin Helsingin lisäksi Forssassa, Haminassa, Heinolassa, Hyvinkäällä, Hämeenlinnassa, Joensuussa, Joutsassa, Jyväskylässä, Kouvola, Lappeenrannassa, Mikkelissä, Mänttä-Vilppulassa, Oulussa, Porvoossa, Riihimäellä, Rovaniemellä, Tampereella, Turussa sekä Vaasassa.

Tapahtumissa luettiin YAPS ry:n puheenjohtajan **Varpu Haaviston** kirjoittama ”Helsinki-julistus,” jossa tuettiin mm. Israelin vaatimuksia vapauttaa jäljellä olevat panttivangit sekä tuettiin Israelia sen pyrkimyksessä lopettaa Hamasin terrorihallinto ja sen iskukyky Israelin rajoilla. Julistuksessa vastustettiin myös kansanmurhakäsitteen väärinkäyttöä. ”Israel ei ole missään kohdin osoittanut tarkoituksellista halua tuhota gazalaisia siviilejä vaan päinvastoin: Israel on varoittanut siviilejä, järjestänyt evakointireittejä ja auttanut

sairaalahoitoa tarvitsevia pääsemään hoitoon.”

Julistuksessa tuomittiin myös väitteet siitä, että Israel olisi näännyttänyt gazalaisia nälkään, esitettiin huoli antisemitismien jyrkästä lisääntymisestä sekä vedottiin mm. valtamediaan totuudenmukaisen ja tasapuolisen informoinnin jakamiseksi. Suomen hallitusta kiitettiin siitä, ettei se tunnustanut Palestiinaa tilanteessa, jossa tunnustaminen olisi ollut palkkio terrorismista. ”Emme voi hyväksyä hyökkäyksiä juutalaisia vastaan silloin,

kun ne kohdistuvat Israelin ulkopuolella oleviin juutalaisiin mutta emme myöskään silloin, kun ne kohdistuvat Israeliin juutalaisten kotimaana.”

Helsingin tilaisuudessa puhunut KD -kansanedustaja **Peter Östman** totesi, että ”meidän on uskottava siihen, että ihmisyyys voi voittaa vihan, että, kärsimys ei ole turhaa, jos se saa meidät nousemaan yhdessä väkivaltaa vastaan – yksiselitteisesti ja horjumatta.”

Patmos-järjestön toiminnanjohtaja **Pasi Turunen** kritisoi rajusti suomalaista valtamediaa siitä, että se käyttää toistuvasti lähteenään terroristijärjestö Hamasin antamia tietoja, mutta ei kelpuuta lähteeksi demokraattista Israelia. Kriittisyys Israelin antamia tietoja kohtaan näkyy, mutta Hamasin tiedot otetaan vastaan kritiikittä.

Lievä järjestyshäiriöitä lukuun ottamatta tapahtumat sujuivat rauhallisesti. ►

► “Helsinki Declaration”

eli yhteinen julistus 7.10.2025 mielenosoituksiin

Olemme kokoontuneet tänään 7.10.2025 ympäri Suomea tukimielenilmauksiin muistamaan tasan kaksi vuotta sitten Israelissa tapahtuneen verilöylyn uhreja ja osoittamaan myötätuntomme heidän omaisilleen ja läheisilleen. Hamas hyökkäsi israelilaisiin koteihin 7.10.2023, poltti kokonaisia perheitä, murhasi perheenjäseniä toistensa silmien edessä, raikasi ja silpoi satoja nuoria ja kidnappasi 251 ihmistä Gazan terroritunneleihin. Hyökkäys oli pahin juutalaisiin kohdistunut joukkomurha sitten holokaustin.

Olemme kokoontuneet tukemaan Israelin vaatimusta, että kaikki jäljellä olevat panttivangit – sekä elävät että kuolleet – pitää vapauttaa välittömästi. Viattomien siviilien ottaminen panttivangeiksi on sotarikos. Hamas raahasi tunneleihinsa jopa pikkulapsia ja holokaustista selvinneitä vanhuksia. Kaikki panttivangit pitää vapauttaa välittömästi ja Hamasin panttivankitaktiikka pitää tuomita jyrkästi.

Olemme kokoontuneet osoittamaan tukemme Israelille sen pyrkimyksensä lopettaa Hamasin terrorihallinto ja terrorijärjestöjen iskukyky sen rajoilla. Israelilla on YK:n peruskirjan takaama oikeus itsepuolustukseen ja velvollisuus suojella kansalaisiaan. Hamasin hyökkäyksen jälkeen Israel on joutunut puolustautumaan kaikilla rajoillaan Iranin tukemien terrorijärjestöjen hyökkäystä vastaan. Jotta israelilaiset voivat elää turvallisesti, jotta jatkuva väkivallan ja tuhon kierre saadaan loppumaan ja jotta ne palestiinalaiset, jotka haluavat elää rauhallista elämää juutalaisten naapuriensa rinnalla, voivat sitä elää, terrorijärjestöjen valta palestiinalaisalueilla on lopetettava.

Olemme kokoontuneet esittääksemme vas-talausemme kansanmurha-käsitteen väärin-

käyttämislle. Käsite luotiin holokaustin jälkeen, koska ei ollut olemassa rikosnimikettä, jolla olisi pystytty kuvaamaan 6 miljoonan juutalaisen teollista murhaamista Euroopassa. Siviilien kuolema sodissa – niin traaginen asia kuin se on – ei ole osoitus kansanmurhasta. Israel ei aloittanut sotaa eikä halunnut sitä. Hamas aloitti sodan ja kykenisi lopettamaan sen välittömästi luovuttamalla panttivangit, laskemalla aseensa ja luopumalla vallasta.

Kansanmurhan käsite menettää merkityksensä, kun syytöstä käytetään heikoin perustein. Syyte ei muutu todeksi ja oikeudenmukaiseksi sillä, että sitä toistellaan. Israel ei missään kohdin ole osoittanut tarkoituksellista halua tuhota gazalaisia siviilejä vaan päinvastoin: Israel on varoittanut siviilejä, järjestänyt evakointireittejä ja auttanut sairaalahoitoa tarvitsevia lapsia pääsemään hoitoon.

Tuomitsemme valheelliset väitteet nälkään-näyttämisestä. Israel on päästänyt alueelle humanitaarista apua yli 2 miljoonaa tonnia. Se tarkoittaa noin 1,5 kg asukasta kohti sodan jokaisena päivänä. Tämä on kymmenkertainen määrän henkilöä kohti verrattuna esimerkiksi Sudaniin toimitettuun humanitaariseen apuun. Hamasin aiheuttama kaaos ja väkivalta ja jakelusta vastaavien kansainvälisten järjestöjen epäonnistuminen ovat pääsyyinä ongelmiin avun saamisessa.

Kehotamme suomalaista valtamediaa, ennen kaikkea verovaroin ylläpidettyä Yleisradiota kunnioittamaan journalistisia eettisiä periaatteita ja pyrkimään totuudenmukaisen ja tasapuolisen informaation jakamiseen suomalaisille. Samalla kehotamme myös akateemisia instituutioita ja niiden edustajia kunnioittamaan ehdotonta totuuteen pyrkimistä omassa toiminnassaan. Juutalaisiin kohdistunut väkivalta on kautta historian alkanut valheilla, joita on

seurannut juutalaisiin kohdistunut boikotointi, eristäminen ja lopulta väkivalta.

Antisemitististen hyökkäysten määrä ja raakuus ovat lisääntyneet räjähdysmäisesti länsimaissa Hamasin hyökkäyksen jälkeen. Juutalaisilla on oikeus turvallisuuteen ja elämään sekä Israelin rajojen sisällä että sen ulkopuolella. Heillä on oikeus osallistua kansainväliseen yhteistyöhön sekä kansana että yksilöinä.

Tuomitsemme Israeliin ja israelilaisiin kohdistuvat boikotointi-, disinvestointi- ja sanktiohankkeet. Ne on torjuttava jyrkästi ja Suomen valtion rahoitus lopetettava tahoille, jotka ajavat näitä hankkeita. Israel-vastaista boikottiliikettä johtavan BDS-neuvoston jäseniä ovat Hamas, Islamilainen Jihad ja muita 7/10 terroritekoihin osallistuneita järjestöjä.

Suomen ja suomalaisten yritysten, yhteisöjen ja yksilöiden mahdollisuus tehdä laajaa yhteistyötä Israelin ja israelilaisien instituutioiden kanssa on turvattava. Israel on vapaa, monikulttuurinen ja demokraattinen maa, joka tuottaa tärkeitä tieteellisiä innovaatioita mm. lääketieteeseen, vihreään teknologian, kyberturvallisuuden, puolustusteknologian aloilla.

Haluamme kiittää Suomen hallitusta siitä, että Suomi ei tunnustanut Palestiinan valtiota. Hamasin johto on julkisesti ja avoimesti kiittänyt Palestiinan tunnustaneita valtioita. Tunnustaminen antaa täysin väärän viestin, että terrori kannattaa.

Samalla tuomitsemme Israelin systemaattisen syrjinnän YK:n elimissä. Ei ole hyväksyttävää, että kymmenet epädemokraattiset valtiot tuomitsevat enemmistöäänillä Israelia. Ei ole hyväksyttävää, että yleiskokous on tuominut viimeisen 10 vuoden aikana Israelin 173 kertaa ja samaan aikaan Iranin 9 kertaa ja Pohjois-Korean 10 kertaa eikä yhtään kertaa sellaisia maita kuin Kiina ja Venezuela. Sama ilmiö toistuu monissa YK-elimissä. **Emme voi hyväksyä YK:n ilmiselvää erityistä vihamielisyyttä Israelia kohtaan ja näemme tämän horjuttavan**

vakavasti YK:n uskottavuutta.

Tuomitsemme kansainvälisten humanitaaristen lakien ja ihmisoikeussopimusten poikkeus-tulkinnat Israelin kohdalla. Kun lakia tulkitaan yhden valtion kohdalla eri tavalla kuin muiden, siitä tulee sorron väline.

Suomen tulee irtisanoutua kaikista päätöslauselmista ja julistuksista, joissa rinnastetaan demokraattisen Israelin itsepuolustus terrorijärjestöjen toimintaan, tulkitaan kansainvälisiä sääntöjä poikkeuksellisesti tai vaaditaan juutalaisten tosiasiallista pakkosiirtoa itä-Jerusalemista ja Juudeasta ja Samariasta. **Juutalaisilla on kaikissa tilanteissa oikeus asua kansansa historiallisilla sydänelueilla.**

Israelin turvallisuusnäkökohdista piittaa-mattomat yksipuoliset julistukset ja tunnus-tukset, joilla halutaan määritellä rajoja ja muuttaa alueiden laillista statusta, eivät tuo rauhaa. Palestiinalaisten oikeus itsehallintoon on sidottava todelliseen luopumiseen terrorismista, sen rahoittamisesta ja siihen kiihottamisesta, ja palestiinalaishallinnon on jouduttava vastuuseen terrorin ja väkivallan tukemisesta.

Haluamme julistaa: ”Ei koskaan enää!” – kuten holokaustia muistaen on julistettu. Emme voi hyväksyä hyökkäyksiä juutalaisia vastaan silloin, kun ne kohdistuvat Israelin ulkopuolella asuviin juutalaisiin, mutta emme myöskään silloin, kun ne kohdistuvat Israeliin juutalaisten kotimaana.

Israelissa vietetään nyt lehtimajajuhlaa. Lehtimajajuhla eli sukkot on suuri ilojuhla, jolloin perheet rakentavat majoja, koristelevat ne lasten kanssa ja kutsuvat naapureitaan aterioimaan kanssaan niissä. Juhla kuvastaa sitä tulevaa rauhan aikaa, jota sekä juutalainen kansa että me odotamme.

Haluamme toivottaa rauhaa Jerusalemiin, rauhaa Israeliin, rauhaa sen naapureille, rauhaa palestiinalaisille, rauhaa meille suomalaisille ja hyvää lehtimajajuhlaa! Hag sukkot sameach!

Piispa Teemu Laajasalolle Pro Israel -palkinto

Helsingin hiippakunnan piispalle **Teemu Laajasalolle** luovutettiin 26.10. Pitäjänmäen kirkossa pidetyssä Israel-solidarisuus-juhlassa Suomi-Israel Yhdistysten Liiton Pro Israel -palkinto.

• Liiton puheenjohtajan **Risto Huvilan** ja varapuheenjohtajan **Shirel Siiri Levin** luovuttama palkinto annetaan yhteiskunnallisesti vaikutusvaltaiselle henkilölle tai yhteisölle, joka on toiminnassaan osoittanut erityistä Israel-ystävyyttä ja vaikuttanut myönteisesti Suomen ja Israelin välisiin suhteisiin. Palkintoseremonian yhteydessä piispa Laajasalolle luovutettiin myös liiton vuonna 2024 julkaistu 70-vuotishistoriikki Yhteiskunnallista Israel-ystävyyttä.

Piispa Laajasalo on vuosien ajan osoittanut puheissaan, kirjoituksissaan ja haastatteluissaan ystävyyttä Israelia ja juutalaisia kohtaan sekä puolustanut Israelia sen joutuessa puolustautumaan terroria vastaan. Piispa Laajasalo on myös kiinnittänyt huomiota kirkon ongelmalliseen historiaan suhteessa juutalaisiin ja pidättäytynyt yhtymästä joidenkin muiden piispojen Israel-kriittisiin kannottoihin.

Kirkon edustajilla on historiallisesti ollut huomattavia rooleja niin Suomi-Israel -yhdistyksissä kuin Israelin ystävinä yleensäkin. Arkkipiispa **Ilmari Salomies** oli mukana perustamassa ensimmäistä Suomi-Israel Yhdistystä vuonna 1954 ja toimi sen hallituksessa useita vuosia. Vuonna 1976 yhdistyksen hallitukseen valittiin sekä Helsingin istuva piispa **Aimo T. Nikolainen** että emerituspiispa **Aarre Lauha**. Nikolainen nousi yhdistyksen varapuheenjohtajaksi **Arvo Salon** tultua puheen-

▲ Suomi-Israel Yhdistysten Liiton puheenjohtaja Risto Huvila sekä liiton varapuheenjohtaja Shirel Siiri Levi luovuttivat Pro Israel -palkinnon Helsingin hiippakunnan piispalle Teemu Laajasalolle.

johtajaksi 1982.

Myös Tampereen emerituspiispa **Erkki Kansanaho** oli usein puhujavieraana yhdistyksen tilaisuuksissa 1980-luvulla, samoin Suomen ortodoksisen kirkon arkkipiispa **Johannes**. Lisäksi useita pappeja on ollut mukana liiton toiminnassa, viimeksi **Juha-Pekka Rissanen**, joka toimi liittohallituksen puheenjohtajana 2011-2017.

Kunnioittaakseen perustajansa elämäntyötä, Suomi-Israel Yhdistysten Liitto ry perusti vuonna 2018 K.-A. Fagerholm -palkinnon, jonka nimi muutettiin vuonna 2022 Pro Israel -palkinnoksi.

Palkinnon ovat aiemmin saaneet:

• 2018 eduskunnan Israel-ystävyyseriön pu-

heenjohtaja, kansanedustaja **Peter Östman**

• 2020 kansanedustaja, ulkoasianvaliokunnan puheenjohtaja **Mika Niikko**

• 2022 European Coalition for Israel -järjestön perustaja ja toiminnanjohtaja **Tomas Sandell**.

Liitto kiittää piispa Laajasaloa pitkäaikaisesta Israel-ystävyydestä ja onnittelee palkinnosta!

Israel-ystävyysoimikunnan ja Pitäjänmäen seurakunnan yhteistyössä järjestämää solidarisuus-juhlaa emännöi Pitäjänmäen seurakunnan kirkkoherra **Maika Vuori** ja puheenvuorot käyttivät piispa Laajasalon ja Shirel Siiri Levin lisäksi Israel-ystävyysoimikunnan puheenjohtaja **Kari Teittinen**, Suomen Karmel-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Markus Lanberg** sekä Keren Kajemet Finland ry:n puheenjohtaja **Ethel Salutskij**.

Tilaisuuden juonsi **Outi Lyytikäinen** ja musiikista vastasivat **Judith Regwan** ja **Julius Heikkilä**.

Liiton YouTube-kanavalla paljon uusia videoita:
<https://www.youtube.com/@suomi-israel>

Tilaa liiton historiikki!

Tilaa yli 100 valokuvaa sisältävä, noin 300-sivuinen liiton 70-vuotishistoriikki hintaan 40 € + postikulut.

Lue lisää ja tilaa:
www.suomi-israel.fi

Takki kääntyi yllättäen

Tuskin olivat solidarisuusjuhlan suosionsoitukset vaimenneet, kun piispa jo avasi tuntoajan Instagramissa ja Helsingin Sanomien haastattelussa – ja kovasti oli muuttunut ääni kellossa.

Vielä sunnuntaina piispa otti Pro-Israel -palkinnon vastaan onnellisen näköisenä ja poseerasi kuvaajien edessä tyytyväisenä. Mutta seuraavana päivänä hän jo kertoi palkinnon saamisen tuntuneen ristiriitaiselta, eikä muka edes tunnistanut itseään palkinnon perusteluista...

Piispa **Laajasalo** on kuitenkin osallistunut Suomi-Israel Yhdistysten Liiton tilaisuuksiin vuosien varrella useasti, niin vieraana kuin puhujanakin, ja hänestä on välittynyt aito ystävyys Israelia kohtaan. Nyt hän kuitenkin toteaa puhuneensa Israelista vain antisemitismin näkökulmasta ja pyrkineenä nostamaan esille antisemitismin nousun vaaroja ja sen monia muotoja.

Mistä moinen mielenmuutos? Onko luterilaisen kirkon ja muiden piispojen paine saanut sen aikaan, se jäänee toistaiseksi epäselväksi.

Kimmo Janas

Jäsenyhdistykset ja tapahtumat

• **Espoon Suomi-Israel yhdistys ry**
espoo@suomi-israel.fi
www.espoo-israel.fi

Hanukkajuhla to 18.12. klo 18 Hotelli Matts, Matinkylä. Osallistumismaksu 25 € sis. tarjoilut. Puhujavieraina Helsingin juutalaisen srk:n pj. Chaya Votkin, liiton varapj. Shirel Siiri Levi ja musiikissa Andreas Forsberg.

Ilmoittaudu: espoo@suomi-israel.fi.

• **Hamina seudun Suomi-Israel yhdistys ry**
hamina@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/hamina

• **Helsingin Suomi-Israel yhdistys ry – Föreningen Finland-Israel i Helsingfors rf**
helsinki@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/helsinki

ISRAEL VUONNA 5786

esitelmä- ja keskustelutilaisuuksien sarja syksystä 2025 kevääseen 2026 torstaisin, Helsingin yliopisto, Porthania P673, 6. krs, Yliopistonkatu 3, Helsinki

to 15.1. 2026 klo 18.00

”Juutalaisuus diasporassa”

Rabbi Samuel Beniard

Tilaisuuksiin on vapaa pääsy. Tervetuloa! Järjestäjänä Helsingin Suomi-Israel Yhdistys ry. Pyrimme järjestämään luennoille etäseuraamis-mahdollisuuden

Lisätiedot:

Katariina Takala – sknisula@gmail.com

• **Jyväskylän/Keski-Suomen Suomi-Israel yhdistys ry**
jyvaskyla@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/jyvaskyla

• **Pohjois-Karjalan Suomi-Israel yhdistys ry**
pohjois-karjala@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/pohjois-karjala

• **Tampereen Suomi-Israel yhdistys ry – Föreningen Finland-Israel i Tammerfors rf**
tampere@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/tampere

• **Turun seudun Suomi-Israel yhdistys ry – Åboregionens Finland-Israel Förening rf**
turku@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/turku

• **Vantaan Suomi-Israel yhdistys ry**
vantaa@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/vantaa

• **YAPS ry**
yaps@yaps.fi
www.yaps.fi

**Tue Israelia ja liity Suomi-Israel
-yhteisön jäseneksi os.
www.suomi-israel.fi/yhteydenotto**

Suomi-Israel-Yhdistysten Liitto ry:n hallitus

Puheenjohtajisto

Risto Huvila, pj. (Espoo) risto@truman.fi
Shirel Siiri Levi, varapj. (Vantaa)

Jäsenet:

Sam Weintraub (rahastonhoitaja, Espoo, 2024-2026), varalla Peter Fagerholm, Juhani Korjula (Hamina, 2025-2027), varalla Jaana Takala, Aleksandra Ahlgren (Helsinki, 2025-2027), varalla Raija Heikkurinen, Arto Myllärinen (Helsinki 2025-2027), varalla Matti Holli, Ari Rusila (Jyväskylä, 2024-2026), varalla Hannu Taipale, Tiina Huotari (Pohjois-Karjala, 2025-2027), varalla N.N., Markku Ylipää (Tampere, 2025-2027), varalla Markku Hernesniemi, Joel Hasan (Turku, 2024-2026), varalla Santeri Pessi, Elias Järvinen (sihteeri, Turku, 2025-2027), varalla Teija Saarikoski, Elina Pöijärvi (Vantaa, 2025-2027), varalla Nurit Steinbock-Vatka, Varpu Haavisto (YAPS 2024-2026), varalla Sofia Turkia

**Onnittele, muista, huomioi ystävääsi
Keren Kajemetin ja liiton K.-A. Fagerholm -adressilla!
Tilaa ja lähetä adressi os. www.kkl.fi**

*K.-A. Fagerholm -lehto Beit Shemesissä, Israelissa,
on Suomi-Israel Yhdistysten Liitto ry:n ja
Keren Kajemet Finland ry:n yhteistyöprojekti, jonka
tavoitteena on istuttaa 400 puuta vuosina 2025-2030.*

**Israel on ahtaalla ja
tarvitsee tukeamme.
Liiton tehtävänä on tukea
sitä yhteiskunnallisesti.**

**Auta meitä auttamaan ja
osallistu syyskeräykseemme,
joka jatkuu 31.12.2025 saakka.**

**Tili FI03 5710 0420 6510 85
ja viite 7906**

**Poliisin antama pienkeräysnumero on
RA/2025/1312 ajalle 1.10. – 31.12.2025.
Pienkeräyksen voi järjestää koko Suomessa
Ahvenanmaata lukuun ottamatta.**

Historian väärällä puolella olijat

Varpu Haavisto

Israel on käynyt kaksi vuotta sotaa Gazassa Hamasia vastaan. Samaan aikaan kansainvälinen yhteisö on yhä jyrkemmin kääntynyt Israelia vastaan. ”Historian oikealla puolella olijoiksi” julistautuneet syyttävät Israelia kansanmurhasta ja kokevat puolustavansa sorrettuja pahaa vastaan. Tämän äärimmäisen syytöksen heittelystä on tullut niin arkipäiväistä, että faktoja ei enää ole tarve tarkistaa tai perusteluja esittää.

• Kansanmurhasyytöstä toistelevat vetoavat YK:n ”riippumattoman” tutkintakomission mielipiteeseen. Kuitenkin tuo komissio on itse esimerkki Israelia syrjivästä poikkeuskohtelusta YK:ssa. Ainoastaan Israelia vastaan on pystytetty pysyvä tutkintakomissio, ja sen kaikki kolme jäsentä ovat tunnettuja Israel-vihaajia. Yksi heistä kutsuu Hamasin itsemurhaterroria ”vastarinnaksi”, toinen on palestiinalaishallintoon mukaan sen ”läheinen liittolainen”, ja kolmas, komission eteläafrikkalainen johtaja **Navy Pillay**, julisti jo etukäteen Israelin syylliseksi kaikkiin niihin tekoihin, joita komission oli tarkoitus tutkia. Yhtään sen puolueettomampi ei ole akateemisesti luotettavalta kuulostava kansanmurhatutkijoiden kansainvälinen järjestö (IAGS), jonka julistusta syyttäjät pitävät todisteena. Julistuksessa siteera-

taan kritiikkittä puolueellisia lähteitä, sivuutetaan täysin Hamasin väkivalta, sen antamat uhriluvut esitetään faktoina, siteerataan virheellisesti lähteitä, joissa ei sanota sitä, mitä julistuksessa väitetään jne.

Perättömien syytösten heittelyä

Ei ihme, että julistuksen hyväksyi vain viidesosa järjestön jäsenistä. Se sen sijaan on ihme, millaisilla meriiteillä pääsee kansanmurhan tutkijoiden jäseneksi. Järjestön sivuilla sanotaan, että jäseniä ovat akateemiset tutkijat, ihmisoikeusaktivistit, opiskelijat, museoalan ammattilaiset, päättäjät, kouluttajat, antropologit, itsenäiset tutkijat, sosiologit, taiteilijat, politiikan tutkijat, taloustieteilijät, historioitsijat, kansainvälisen oikeuden tutkijat, psykologit sekä kirjallisuus- ja elokuva-alan tutkijat.

Eli kansainmurhan tutkijaksi pääset, kun kutsut itseäsi ihmisoikeusaktivistiksi ja maksat 120 dollarin jäsenmaksun – ja sen jälkeen voit ”tutkijana” julistaa Israelin kansanmurhavalitioksi.

Kansanmurhasyytös on keksitty paljon ennen Gazan sotaa. Durbanissa syyskuussa 2001 kansalaisjärjestöt hyväksyivät periaatteet ja toimintaohjelman, jossa syytetään Israelia apartheidistä eli rotusorrosta, etnisestä puhdistuksesta ja kansanmurhasta. Samassa julistuksessa laadittiin toimintasuunnitelma Israelin apartheid-liikkeen perustamisesta, Israelin totaalista eristämistä boikotein ja sanktioin, sotarikostuomioistuinten perustamisesta israelilaisten johtajien tuomitsemiseksi ja koko sen pelin kirja, jota nyt näemme pelattavan silmiemme edessä. Mukana ohjelmaa laatimassa olivat mm. Amnesty, Human Rights Watch ja Kirkkojen maailmanneuvosto, joka perusti EAPPI-ohjelman seuraavana vuonna.

Perättömien syytösten heittely ei tee kenestäkään parempaa ihmistä. Jonakin päivänä saattaa herätä siihen, että onkin syvällä pelissä, jossa sil-

mankääntötempulla historian väärä puoli on saatu näyttämään oikealta. Totuudesta kannattaa olla kiinnostunut ja faktoihin täytyy paneutua huolellisesti, ennen kuin alkaa esittää hurjia syytöksiä.

Fact-finding

Ensi helmikuussa YAPS järjestää jälleen viikon mittaisen fact-finding -matkan Israelissa. Vie-raitemme Gazan raja-asutuksissa, Juudeassa, Samariassa, E1-alueella asiantuntijoiden opastuksella. Matkan toimintakieli on englanti, ja omatoimisuutta vaaditaan reissussa. Jos olet iäl-

▲ Kohtaaminen Hebronissa.

täsi 20–40-vuotias ja osallistuminen kiinnostaa, saat lisää tietoa kirjoittamalla itsestäsi osoitteeseen neuvonta@yaps.fi.

▲ Naomi ja kartta.

▼ Balcony of Nation, Samaria.

Läpimurto lääketieteessä

Tel Avivin yliopiston tutkijat ovat kasvattaneet ihmisen selkäytimen kantasoluja auttaakseen halvaantuneita potilaita kävelemään uudelleen.

Maailman ensimmäisen selkäytimen siirtoleikkauksen odotetaan tapahtuvan lähikuukausina Israelissa. Toimenpide on merkittävä virstanpylväs regeneratiivisessa lääketieteessä.

TAU:n professori **Tal Dvir** selittää: – Selkäydin koostuu hermosoluista, jotka välittävät sähköisiä signaaleja aivoista kaikkiiin kehon osiin. Kun selkäydin repeytyy trauman vuoksi – auto-onnettomuudesta, kaatumisesta tai taistelukulutuksella saadusta vammasta – tämä ketju katkeaa. Ajattele sitä kuin katkaistua sähkökaapelia: jos nämä kaksi osaa eivät kosketa toisiaan, sähköinen signaali ei pääse kulkemaan. Kaapeli ei kuljeta sähköä, ja samalla tavalla henkilö ei voi lähettää signaalia vammakohdan ulkopuolelle.

5 miljoonaa dollaria israelilaisille startup-yrityksille

Israelilainen riskipääomayhtiö Glilot Capital Partners on kerännyt 500 miljoonaa dollaria investoidakseen paikallisiin yrittäjiin ja nuoriin, nopeasti kasvaviin startup-yrityksiin, jotka keskittyvät kyberturvallisuuteen, yritysohjelmistoihin ja tekoälytyökaluihin.

Israelilaisen yrityksen mukaan uusi pääoma kerättiin pääasiassa suurilta rahoituslaitoksilta Yhdysvalloissa ja Euroopassa.

– Uskomme syvästi Israelin ekosysteemiin ja jatkamme sijoitusten johtamista parhaisiin paikallisiin ja globaaleihin kykyihin, sanoi Glilotin perustajajäsen ja toimitusjohtaja **Kobi Samborsky**. – Tämä korotus heijastaa globaalien rahoituslaitosten luottamusta ainutlaatuisen sijoitusmalliimme.

▲ Glilot Capital Partnersin tiimi oikealta lukien: Arik Kleinstein, Rinat Semler, Lior Litwak, Kobi Samborsky ja Nofar Amikam.

Nobelin talouspalkinto

Hollantilaissyntyinen, Israelissa kasvanut yhdysvaltalainen professori **Joel Mokyr** on saanut Nobelin talouspalkinnon yhdessä kahden muun taloustieteilijän kanssa osoittamalla, kuinka hyödyllinen tieto, mekaaninen osaaminen ja teknologian kehitystä edistävät insti-

tuutiot ovat johtaneet kestävään talouskasvuun.

© Tel Aviv University

Israel ja Euroviisut

Euroopan yleisradioyhtiö Ebu on ilmoittanut muutoksesta Israelin osallistumista koskevaan äänestykseen. Aiemmin uutisoitiin, että Euroopan yleisradioyhtiö Ebum jäsenmaat äänestävät marraskuussa Israelin osallistumisesta Euroviisuihin.

– Viimeaikaisten Lähi-idän tapahtumien valossa Ebum johtokunta totesi kokouksessaan 13. lokakuuta, että on selkeä tarve järjestää avoin ja kasvotusten tapahtuva keskustelu jäsenten kesken liittyen osallistumiseen Euroviisuihin 2026, Ebu kertoo lausunnossaan. – Tämän seurauksena johtokunta päätti asettaa asian tavallisen joulukuussa järjestettävän talvyleiskokouksen asialistalle sen sijaan, että pidettäisiin ylimääräinen kokous etukäteen, tiedotteessa lisätään. Uutistoimisto Reutersin mukaan Ebu päätti joulukuun alussa pidetyssä kokouksessa, että Israel voi osallistua Euroviisuihin.

Israelia on jo yli kahden vuoden ajan vaadittu pois Euroviisuista, sillä maan sota palestiinalaisia vastaan on herättänyt kritiikkiä eri puolilla maailmaa. Ainakin Espanja, Irlanti, Slovenia, Alankomaat ja Islanti ovat ilmoittaneet, etteivät ne aio kilpailla, jos Israel saa osallistua viisuihin. The Times of Israel -israelilaislehden mukaan boikottikehotuksia ovat puolestaan vastustaneet Ranska, Saksa, Itävalta ja Australia.

Suomessa kulttuuriväki on kampanjoinut voimakkaasti Israelin viisuedustusta vastaan toukokuussa Wienissä järjestettävissä Euroviisuissa.

YLE on ilmoittanut uusimmassa tiedotteessaan valmistautuvansa osallistumaan Euroviisuihin.

© AOP

▲ Israelia edusti viime keväänä Euroviisuissa Yuval Raphael kappaleellaan New Day Will Rise.

Golanilta löydetty muinainen maanalainen synagoga

Yahudiyan luonnonsuojelualueella parhaillaan käynnissä olevien arkeologisten kaivausten aikana on löydetty muinainen synagoga, jonka sijainti oli aiemmin tuntematon.

Kaivauksessa löydettiin kymmeniä koristeltuja esineitä, pylviä ja basalttipylväitä, jotka vahvistavat muinaisen synagogan olemassaolon Yahudiyassa.

– Osana laajaa tutkimusta, jossa dokumentoitiin Golanin kylien arkkitehtonisia esineitä yhdessä professori **Haim Ben-Davidin** ja tohtori **Benny Arubasin** kanssa, dokumentoimme yli 150 esinettä Yahudiyan luonnonsuojelualueelta, joista suurin osa on toissijaisessa käytössä hylättyssä syrialaisessa kylässä. Mutta synagogan sijainti ei ollut tiedossa tähän asti, sanoo tohtori **Mechael Osband** Haifan yliopiston Zinmanin arkeologisesta instituutista ja Kinneret Collegen Israelin maan tutkimuksen laitoksen vanhempi lehtori.

Golanin alue, jolla synagoga sijaitsee, oli aiemmin juutalaisten aluetta roomalais- ja bysanttilaiskaudella – ensimmäiseltä vuosisadalta eKr. aina 7.–8. vuosisataan jKr. asti.

**Laserleikkauksesta
särmäykseen, koneistukseen ja
hitsaukseen – osavalmistuksen
ammattilainen**

Tehoa osien valmistukseen

Ateno Oy

Kärriä 5, 62500 Evijärvi

www.ateno.fi